

PSSS

“Agroznanje”

**B
I
L
T
E
N**

br.8

BESPLATAN PRIMERAK

Tel. 019/436-865

E-mail:

psszajecar@ymail.com

*Septembar,
2013*

Sadržaj:

str.

<i>1. Izvori negativnih uticaja poljoprivredne proizvodnje na životnu sredinu</i>	<i>2</i>
<i>2. Organska đubriva i povrće</i>	<i>2</i>
<i>3. Osnovni problemi poljoprivredne proizvodnje u Svetu</i>	<i>3</i>
<i>4. Žuti zvezdan</i>	<i>5</i>
<i>5. Ishrana krava zimi</i>	<i>6</i>
<i>6. Proizvodnja vina</i>	<i>6</i>
<i>7. Cene voća, povrća i stoke na zelenoj pijaci</i>	<i>6</i>

Poljoprivreda i flivotna sredina su u kompleksnom me usobnom odnosu, a uticaji poljoprivrednih aktivnosti na flivotnu sredinu nisu jednostavni i esto je te-ko razumeti ih potpunosti. Poljoprivreda ima uticaj na vode zbog njihove upotrebe /potro-nje i zaga enja; emisije gasova iz poljoprivrede u vazduh izazivaju pojavu kiselih ki-a , o-te enje ozonskog omota a , intenziviranje efekta staklene ba-te; kori- enje zemlji-ta u poljoprivredne svrhe menja pejsaf i stani-ta divlje flore i faune.

Ipak , ne mogu se prevideti mnogi pozitivni uticaj koje poljoprivreda ima na flivotnu sredinu . Na primer dobra poljoprivredna praksa , koja uva zemlji-te i pove ava produktivnost pobolj-anjem kvaliteta zemlji-ta, istovremenp pove ava koli ine organske materije u zemlji bogate ugljenikom , a time predstavlja globalni gubitak ugljen-dioksida koji se iz atmosfere povla i putem biljaka . Promena dosada-njih poljoprivrednih aktivnosti je klju na ta ka za smanjenje negativnih uticaja na flivotnu sredinu istovremeno pove anje koristi od poljoprivredne proizvodnje.

Na mnogim farmama bunari koji snabdevaju ljude pitkom vodom locirani su u blizini izvora zaga enja voda. Ovo mođe biti vrlo opasna po zdravlje ljudi. Poljoprivredna proizvodnja tako e zaga uje vode u kanalima , rekama i jezerima. Voda se zaga uje nitratima koji se izlu uju iz mineralnih ubriva sa drugim -tetnim jedinjenjima kao -to su : fosfati, masti, ulja, patogeni organizmi i pesticidi.

Primena mineralnih i organskih ubriva je vrlo vafna agrotehni ka i ekonomska mera . Me tim, prekomerna upotreba ubriva mođe ugroziti kvalitet vode i zemlji-ta, pa stoga primena ubriva mora odgovarati potrebama poljoprivrednih kultura za nutrijentima ; u suprotnom visoka koncentracija nutrijenata mođe izazvati eutrofikaciju vodnih tela, disbalans kiselosti vode / zemlji-ta , a te-ki metali i -tetne materije mogu dospeti u podzemne i povr-inske vode.

Jedan od najozbiljnijih izvora zaga enja voda su dvori-ta sto nih farmi , staje , skladi-ta za stajnjak ili spremali-ta za stajnjak na poljima: Kada se ispu-ta u povr-inske vode , biorazgradivi materijal se razgra uje , a amonijak oksiduje tro-e i rastvoreni kiseonik , ime se smanjuje koli ina raspoloffivog kiseonika u vodi neophodnog za podvodne biljne i flivotinjske vrste. Ozbiljno smanjenje nivoa rastvorenog kiseonika mođe izazvati uginu e celokupnog re nog flivog sveta.

Mineralna ubriva predstavljju rizik za flivotnu sredinu ukoliko se ne skladi-te ili se njima ne rukuje sa odgovaraju om pafnjom . Negativan uticaj prodiranja mineralnih ubriva u vode ogleđa se u pove anim koncentracijama nitrata i fosfata , njihovo akumulaciji i kona no , eutrofikaciji i odumiranju vodnih vrsta.

Otpadne vode sa farmi obi no se sastoje od prljave vode (oced iz biljnih kultura, te nost od pranja opreme u izmuzili-tu i mlekari). Ove otpadne vode su mnogo ve i zaga iva i od kanalizacione vode iz doma instva sa velikim BPK (biolo-ka potro-nja kiseonika), pa su zato njihovo sakupljanje, skladi-tenje i rasprostiranje na zemlji-te dve najvafnije kriti ne ta ke u njihovom rukovanju .

Efluenti iz flitarica , trave i mahunarki koje se uvaju u zatvorenim jamama , u silaffi na poljima ili u silosima predstavljju neke od najkoncentrisanijih i naj-tetnijih zaga iva a na farmi sa 200 puta vi-im stepenom zaga enja od netretirane kanalizacione otpadne vode.

Pesticidi povremeno mogu izazvati zaga enje vode, uglavnom zbog toga -to nisu uskladi-teni , rasuti / raspore eni na odgovaraju i na in ili su oduvani u vodotoke tokom primene.

(V. Aleksić)

Organska đubriva i povrće

Organska ubriva uti u na bujniji rast i so nost povr a. Prirodna mineralna ubriva koriste se u osnovnoj i predsetvenoj pripremi zemlji-ta i za prihranjivanje. U praksi je

acije niva treba nakupiti se pred setvu ili sadnju (gra-ak, salata, spana), a po potrebi se prihranjuje svakih 7-10 dana. U bio-ba-ti sa brojnim vrstama i biolo-kom za-titom neophodno je odrflavati punu kondiciju svake vrste i sorte, zato se primenjuje prihranjivanje - folijarno (preko lista) i fertigacijom (sistemom za zalivanje) svakih 7-10 dana i to sa te nim organskim ubrivima ili sa biljnim pripravcima (doma i ili kupljen), fito-eko preparatima humusin, aj ili ekstrakt koprive, valerijane i sl.). Jasno mogu se koristiti i dozvoljena mineralna i organska ubriva. Na- Zakon o organskoj poljoprivredi i regulativa EU dozvoljavaju kori-enje slede ih organskih i mineralnih ubriva:

Stajnjak (sopstvena organska proizvodnja), su-eno koko-ije ubrivo (iz doma e proizvodnje), kompost (sopstvena proizvodnja ili sertifikovan), osoka (te ni stajnjak uz fermentaciju), treset, perlit, supstrat posle proizvodnje gljiva, nuzproizvod biljne proizvodnje (iz bio-ba-te i organske proizvodnje), morske alge, strugotina, drveni pepeo, guano sirovi fosfat, aluminkalcijum fosfat, tomasovo bra-no, kalijumove soli, kalijum sulfat sa Mg, prirodni kalijum karbonat, kalijum i magnezijum karbonat, magnezijum sulfat, kalcijum hlorid, elementarni sumpor, kameno bra-no (od bazalta kvarca, kalijumove gline, bentonit), kre njak od -koljki i algi, minerali kalijuma, mikroelement.

Povr e brzo reaguje na nedostatak hraniva. Kada se na biljkama pojave promene koje ozna avaju nedostatak makro ili mikroelemenata treba ih na odgovaraju e na ine prihraniti. Uslovno razlikujemo tri grupe povr a:

- Povr e koje se obilno ubri stajnjakom: paradajz, paprika, plavi patlidflan, krompir, kupusnja e (kupus, kelj, karfiol, keleraba i sl.), vreflasto povr e (lubenica, dinja, krastavac, tikve), praziluk i celer;

- Povr e koje se ubri manjom koli inom ubriva gaji se druge godine posle uno-enja organskih ubriva, korenasto povr e (mrkva, per-un, pa-trnak), crni i beli luk, salata i spana ;

- Povr e koje se gaji tre e godine posle uno-enja stajnjaka, a naj e- e se ne ubri organskim ubrivom, a to su: gra-ak, boranija, bob.

Ovakav odnos prema organskim ubrivima omogu uje planiranje ba-te i izbor vrste u toku tri ili vi-e godina.

(S. Kodzopeljić)

Osnovni problemi poljoprivredne proizvodnje u svetu

Osnovni je problem savremenog ove anstva problem nedostatne prehrane velikoga dela svetske populacije, i to po kvantitetu i kvalitetu. On name e traflenje odgovora na ova pitanja:

- za-to nema dovoljno hrane?
- koji kompleks problema izaziva takvo stanje?
- kakve su nau ne, ekonomske i agrotehni ke mogu nosti na raspolaganju u svrhu re-avanja osnovnoga problema?
- -to nam donosi budu nost?

Odgovori na ta pitanja nisu jednostavni ali su mogu i. Fiksna veli ina obradivoga zemlji-ta nebitno se ili sporo pove ava, pa postoji problem ograni enosti datog resursa brzorastu im potrebama za hranom. Pored toga, na fiksni faktor zemlja budua e potencijalna ulaganja rezultirati sve manjim dodatnim prinosom, sve do ta ke bez ikakvog dodatnog prinosa. No na tu se

ve lem ona u ukupnoj strukturi nacionalne populacije. Taj problem dominira u nerazvijenim zemljama. Uslovljen je nerazvijeno- u industrije i malom potrafnjom za radnicima.

Agrarna prenaseljenost posledica je sporog privrednog razvitka i nepovoljne privredne strukture (zbog sporog razvoja industrije). Vaffi pravilo: -to je zemlja na niflem stupenu razvijenosti, to je udeo poljoprivrede u strukturi bruto doma ega proizvoda ve i. Kona an je rezultat te injenice krajnje nepovoljan. Najve i se deo bruto doma ega proizvoda tro-i za demografske investicije, za odrflanje golog flivota, a izvozni vi-kovi po bagatelnoj ceni razmjenjuju u svetu za skupe industrijske proizvode i tehnologiju. Istovremeno se visoko kumuliraju a agrarna prenaseljenost, kao posledica snaflnog prirodnog prira-taja, re-ava zapo-ljavanjem u poljoprivredi(i do 90%). To daje za rezultat smanjenje prose ne povr-ine po poljoprivrednim proizvodja ima, smanjenjem koli ine poljoprivrednih proizvoda ali i dohotka po stanovniku.

Uporedo s tim procesom odvija se proces siroma-enja poljoprivrednog stanovni-tva, kao posledica smanjivanja poseda, upotrebe primitivne tehnologije obrade zemlji-ta skromne akumulacije. To daje za rezultat nisku produktivnost uslovljeno prevelikom upotrebom ljudske i sto ne snage za rad u poljoprivredi, zatim nedostatkom kapitala, izostajanjem primene savremenih agronomskih metoda i sl.

U visokorazvijenim zemljama poljoprivredom se bavi relativno manji

broj ljudi pa zato na jednog poljoprivrednika dolazi ve a agrarna povr-ina i pritom se zemlji-te koncentri-e u ve e i ekonomi ne posede koji se mogu profitabilno obra ivati. Veliki, dobro organizovani posed uz primenu savremene tehnike i tehnologije, i savremenih agronomskih metoda mofle biti profitabilan i mofle se uklju iti u komercijalnu proizvodnju za trfli-te. Primena u visokorazvijenim zemljama nau nih rezultata u hemiji, u biologiji, u tehnici daje za rezultat pove anje proizvodnje naro ito flitarica i kukuruza, pa se ak i tipi ne agrarno-sirovinske zemlje pojavljuju kao njihovi uvoznici. Intenzivna je proizvodnja hrane, uz primenu raznih hemijskih supstanci, dovela do novog problema do zaga ivanja okoline. Poljoprivreda postaje tako e opasan zaga iva okoline, naro ito u novije vreme, kada naglasak vi-e nije samo na proizvodnji zdrave hrane, ve se proizvodi genetski modifikovana hrana, a proizvodnja visokih prinosa zahteva primenu mnogih za prirodu -tetnih materija. Razvojem nove, intenzivne agrohemijske, industrijske poljoprivrede po inju da se koristite pesticidi, ve-ta ka djubriva i razne hemikalije i sredstva za za-titu biljaka od bolesti i -teto ina. zagniku. Istvremeno je fiksni zemlji-ni fond po stanovniku s vremenom sve manji zbog demografske eksplozije. Izmenom struktura nekih povr-ina mofle se posti i pobolj-anje, i to primenom postupaka hidromelioracije i agromelioracije zemlji-ta. Velika podru ja pod barama, trstikama, ili pustinjama koja trenutno nisu odgovaraju a za poljoprivrednu proizvodnju mogu se privesti kulturi ure ivanjem, isu-ivanjem ili natapanjem i koristiti za poljoprivrednu proizvodnju.

priveo kulturi. Takvi se prostori nalaze mahom u nerazvijenom svetu. Ma koliko bi njihovo privo enje kulturi bilo dobrodo-lo, zbog demografske eksplozije i op-te nesta-ice hrane, ono zahteva velike investicije, koje ove zemlje ne mogu da izdvoje. Procjenjuje se da se isu-ivanjem ili natapanjem poljoprivredna proizvodnja mofle pove ati jo- za oko 20%-30%, ali taj proces ne mofle i i brzo, jer se takve mogu nosti pretefito nalaze u nerazvijenim zemljama, a sve to zahteva izuzetno velike investicije.

(D. Kolčić)

Žuti zvezdan

fiuti zvezdan je izuzetno kvalitetna vi-egodi-nja leguminoza i vredna krmna biljka, koja u ishrani stoke zauzima veoma zna ajno mesto. Odlikuje se dobrom hranljivom vredno-u krme. Ima od 18 do 22% sirovih proteina, a po sadrflaju fosfora i kalcijuma vrlo je sli an lucerki. fiuti zvezdan sadrffi i izvesnu koli inu tanina, koji imaju sposobnost da vezuju proteine, da -tite biljku od bolesti i -teto ina, a i da smanjuju opasnost od nadimanja flivotinja, tako da se za ishranu stoke mofle koristiti i u zelenom stanju.

fiuti zvezdan ima veoma skromne zahteve prema uslovima uspevanja i mofle se gajiti skoro na svim tipovima zemlji-ta i na njima mofle dati zadovoljavaju e prinose. Veoma je otporan na mraz i na su-u. Napada ga veoma mali broj bolesti i -teto ina, tako da nema velike zahteve prema merama nege. Pri zasnivanju travnjaka u travno-leguminoznim sme-ama ima najzna ajnije mesto. Seje se u sme-i sa travama (jeflevica, engleski ljulj, ma iji rep, livadski vijuk, bezosi vlasen) u kojima je zastupljen od 30-70 procenata.

fiuti zvezdan mofle da se seje u prole e (mart, april) ili krajem leta (avgust, do

polovine septembra). U letnje-jesenjem roku setve ne preporu uje se da sa setvom zakasni, jer biljke ne mogu dovoljno da se razviju i postoji opasnost od njihovog izmrzavanja. Seje se uskoredo, na rastojanje izme u redova 10-12 cm, na dubinu 2 cm. Seme flutog zvezdana je veoma sitno i slabe energije klijanja, pa zemlji-te treba biti veoma dobro pripremljeno. Pre setve preporu uje se inokulacija semena bakterijom Rizobium lupini koje su specifi ne za fluti zvezdan i koje vr-e fiksaciju atmosferskog azota i tako obezbe uju odre enu koli inu ovog elementa za ishranu biljaka. Za setvu je potrebno 10 do 12 kg/ha semena po hektaru.

fiuti zvezdan se naj e- e seje na vi-im nadmorskim visinama, na kiselim zemlji-tima, tamo gde lucerka i crvena detelina daju slabe prinose. Ukoliko se koristi za spravljanje sena ili zelene krme, kosi se u fazi punog cvetanja. U sme-i sa travama kosidba se obavlja ne-to kasnije. Za ispa-u koristi se kada dostigne visinu 15 do 25 cm. fiuti zvezdan se najvi-e koristi za spravljanje sena, jer se gorke materije pri su-enju dekomponuju. Retko se koristi za spremanje silaffe, ali se mofle dodavati silokrmi koja se dobro silira. U toku vegetacionig perioda kosi se dva do tri puta. Prose no daje 40 tona zelene mase po hektaru, odnosno 8 do 10 tona sena.

(S. Cvetković)

Neadekvatnom hranom pogotovu visokomle nih grla mogu se napraviti takve greške da se dobije manja proizvodnja po grlu nego kod ekstenzivnih rasa, a uz to vidno se narušava i zdravstveno stanje. Uvek teffimo da postignemo –to pozitivniji hranidbeni bilans sa –to manje inputa, ali taj pozitivni bilans treba da ide u –to ve u produkciju mleka a nikako za kompenzovanje nedostataka u drugim tehnolo–kim segmentima proizvodnje.

U zimskom periodu ishrane krava osnovno kabasto hranivo je silafla od kompletne kukuruzne biljke. Lucerkino seno u na–im usovima sluffi kao dopuna kabastoj hrani. Njegova koli ina u velikoj neri zavisi od vremenskih prilika koje mogu biti presudne za spremanje ve ih koli ina sena. Pored ova dva kabasta hraniva obavezno se upotrebljava kompletna krmna sme–a sa 18% proteina. Najbolja proizvodnja mleka u zimskom periodu ishrane postife se kada se zadovolje potrebe u kabastoj hrani sa 50% silafla i 50% sena. Ovo podrazumeva da je hrana kvalitetna po hranljivoj vrednosti i ukusu.

Nije ba– lako obezbediti kvalitetnu silaflu od kompletne kukuruzne biljke. Ima godina kada nepovoljne vremenske prilike umnogome komplikuju proizvodnju kvalitetne silafla. Su–ni period u raznim fazama razvoja kukuruza uti e da bude malo klipa u odnou na ukupnu masu biljke. Zatim, sto ari su esto prinu eni da ne po–tuju stadijum vo–tanog zrenja zrna kukuruza –to je optimum prilikom siliranja. Struka i nauka insistiraju da se prilikom siliranja kompletne kukuruzne biljke siliranje obavlja u stadijumu vo–tanog zrenja.

U stadijumu mle nog zrenja biljka sadrffi manje –e era, a vi–e skroba i daje suvi–e kiselu silaflu koju stoka nerado jede, pogotovu ako se silira pre mle nog zrenja. Drugi parametar za optimum stadijuma zrenja kukuruza za siliranje je kada odnos klipa i stabljike bude 50%:50%. Ako je proces siliranja tekao normalno pH silafla iznosi 3,7-4,2. Odnos ispoljenih kiselina ukazuje na njen kvalitet. Mle na kiselina je bez mirisa. O–tar miris ukazuje na prisustvo ve e koli ine sir etne

seline. Neugodan miris na kiselo otkriva vi–ak buterne kiseline. Dobra silafla sadrffi oko 2% mle ne kiseline, 0,3-0,5% sir etne kiseline tragove buterne. U kojoj meri proizvo a mleka mofle obezbediti kvalitetnu i ukusnu hranu, dobro izbalansiranu u odnosu na optimalne potrebe krave, zavisi e i uspeh proizvodnje. Neadekvatnom hranom pogotovu visokomle nih grla mogu se napraviti takve greške da se dobije manja proizvodnja po grlu nego kod ekstenzivnih rasa, a uz to vidno se narušava i zdravstveno stanje.

Dobrom ishranom vr–imo prevenciju i odrflavamo jedinke permanentno u dobroj kondiciji. Uvek teffimo da postignemo –to pozitivniji hranidbeni bilans sa –to manje inputa, ali taj pozitivni bilans treba da ide u –to ve u produkciju mleka a nikako za kompenzovanje nedostataka u drugim tehnolo–kim segmentima proizvodnje. Glavni preduslov za uspe–nu proivodnju je dobar zdravstveni status farme i dobro zdravstveno stanje svake jedinke. Nema govora o bilo kakvoj proizvodnji bez zdravih flivotinja i zdravog zapata.

(N. Pipović)

Proizvodnja vina

Proizvodnja vina datira od davnih vremena. Stare kulture su vino smatrale, na neki na in, svetim pi em; ono je davano bolesnima, vojnicima pred bitku, bilo je nagrada za uspeh. Jednostavno, vino je pi e koje je oduvek imalo poseban zna aj u flivotu ljudi.

Napretkom ljudskog dru–tva, proizvodnja vina je usavr–avana, me utim, osnovni procesi, koji vino ine onim –to ono jeste, ostaju nepromenjeni.

flivimo u zemlji gde je nezamislivo da se ovek ne bavi svim i sva im, kao npr. pripremom zimnice, preradom mesa, proizvodnjom doma ih vina i rakije itd.

Nije to ni–ta neobi no niti lo–e, ali ini se da je taj segment flivota ljudi u drugim zemljama kvalitetnije ure en i kontrolisan, ali i podstican, jer ostvaruje –arolikost ponude. Naravno, onaj ko proizvodi za sebe, dolazi u

konfekcija, a sa druge strane neureenost segmenata proizvodnje i prodaje esto ne ide na ruku samim potroša ima koji robu plaaju, po-to u mnogo sluajeva kupe proizvod neodgovaraju eg kvaliteta, ega su sami ponekad svesni a nekada ne, u zavisnosti od li nog iskustva.

U proteklom periodu ipak se zapafila veoma bitan napredak u kvalitetu doma ih vina, naro ito vina malih i srednjih proizvo a a. Ljudi su shvatili da se moda i navike potroša a menjaju, i da je potrebno proizvesti druga ije i bolje vino. Potrebno je ostaviti iza le a ono -to je prevazi eno, a ipak vino proizvesti na tardicionalan na in, ali prilago eno savremenim uslovima. Re štradicionalnoö ne ozna ava vino koje je ciknulo, sudovno ili oksidisano.

Osnovna ideja ove knjige je da se pomogne malim vinarijma i individualnim proizvo a ima da ne lutaju, ve da po-tovanjem osnovnih principa i postupaka proizvedu vino dobrog kvaliteta.

(V. Trandafilović)

Za bliža objašnjenja i informacije možete se obratiti savetodavcima PSSS „Agroznanje” Zaječar

IZDAJE:

***POLJOPRIVREDNA STRUČNA I
SAVETODAVNA SLUŽBA
„AGROZNAJJE” D.O.O. ZAJEČAR,***

***1900 ZAJEČAR, UL. NIKOLE PAŠIĆA
37/4, Tel/Fax.: +381 19 436-865***

***Tehnički urednik: Vladan Trandafilović,
dipl.ing.***

***Neđeljko Pipović, dipl.ing. – Stručni
saradnik za stočarstvo,
Vladan Trandafilović,***

***spec.ampelografije – Stručni saradnik za
vočarstvo i vinogradarstvo,***

***Srđan Cvetković, dipl.ing. – Stručni
saradnik za ratarstvo,***

***Valentina Aleksić, dipl.ing. – Stručni
saradnik za melioracije zemljišta,***

***Dragan Kolčić, dipl.ing. - Stručni
saradnik za agroekonomiju***

***Slavica Kodžopeljić, dipl.ing. – Stručni
saradnik za povrtarstvo***

Slavica Dželatović, dipl.ing. – Direktor

TIRAfi: 300 PRIMERAKA

Cene povrća i voća na zelenoj pijaci

R.Br.	Proizvod	Veli ina	Pakovanje	Poreklo	Jed.mere	Cena(din)			Trend	Ponuda
						min	max	dom		
1	Boranija (-arena)	srednja	standardno	Doma e	kg	130.00	150.00	130.00	-	slaba
2	Brokola (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	100.00	120.00	100.00	pad	slaba
3	Karfiol (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	40.00	60.00	50.00	pad	prose na
4	Krastavac (Korni-on)	srednja	standardno	Doma e	kg	60.00	80.00	70.00	rast	prose na
5	Krastavac (salatar)	srednja	standardno	Doma e	kg	40.00	60.00	50.00	-	prose na
6	Krompir (beli)	srednja	standardno	Doma e	kg	50.00	60.00	50.00	pad	dobra
7	Krompir (crveni)	srednja	standardno	Doma e	kg	60.00	70.00	60.00	rast	dobra
8	Kupus (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	20.00	30.00	20.00	pad	dobra
9	Luk crni (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	50.00	70.00	60.00	-	prose na
10	Paprika (ostala)	srednja	standardno	Doma e	kg	50.00	80.00	60.00	rast	prose na
11	Paradajz (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	40.00	70.00	50.00	-	prose na
12	Pasulj (beli)	srednja	standardno	Doma e	kg	180.00	200.00	200.00	rast	slaba
13	Pasulj (-areni)	srednja	standardno	Doma e	kg	210.00	230.00	230.00	-	slaba
14	Patlidlan (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	40.00	70.00	60.00	-	prose na
15	Pe urke (-ampinjoni)	srednja	standardno	Doma e	kg	180.00	190.00	180.00	bez promene	prose na
16	^{TM} Margarepa (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	40.00	60.00	50.00	bez promene	prose na

	Jed.mere	Cena(din)			Trend	Ponuda				
		min	max	dom						
1	Banana (sve sorte)	srednja	standardno	Uvoz(uvoz)	kg	100.00	120.00	100.00	bez promene	prose na
2	Breskva (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	80.00	100.00	90.00	-	prose na
3	Grofl e (belo ostale)	srednja	standardno	Doma e	kg	45.00	60.00	50.00	-	dobra
4	Grofl e (crno ostale)	srednja	standardno	Doma e	kg	45.00	60.00	50.00	-	dobra
5	Jabuka (Deli-es zlatni)	srednja	standardno	Doma e	kg	60.00	80.00	70.00	-	prose na
6	Jabuka (Greni Smit)	srednja	standardno	Uvoz(uvoz)	kg	100.00	150.00	140.00	-	slaba
7	Jabuka (Jonagold)	srednja	standardno	Uvoz(uvoz)	kg	100.00	150.00	140.00	-	slaba
8	Kivi (sve sorte)	srednja	standardno	Uvoz(uvoz)	kg	100.00	130.00	130.00	-	slaba
9	Kru-ka (ostale)	srednja	standardno	Doma e	kg	50.00	70.00	60.00	pad	prose na
10	Le-nik (o i- en)	srednja	standardno	Doma e	kg	1000.00	1200.00	1100.00	rast	slaba
11	Limun (sve sorte)	srednja	standardno	Uvoz(uvoz)	kg	120.00	150.00	120.00	rast	slaba
12	Orah (o i- en)	srednja	standardno	Doma e	kg	800.00	900.00	800.00	pad	slaba
13	Trn- jiva (sve sorte)	srednja	standardno	Doma e	kg	20.00	20.00	20.00	pad	slaba

R.Br.	Naziv fliv.	Teffina/uzrast	Rasa	Cena(din)			Trend	Ponuda	Komentar
				min	max	dom			
1	Jagnjad	sve teffine	sve rase	240.00	250.00	240.00	bez promene	slaba	
2	Junad	>480kg	sve rase	220.00	260.00	250.00	rast	slaba	
3	Krave za klanje	sve teffine	SM	140.00	160.00	150.00	rast	slaba	
4	Krma e za klanje	>130kg	sve rase	140.00	160.00	150.00	pad	slaba	
5	Prasad	16-25kg	sve rase	240.00	250.00	250.00	rast	prose na	
6	Telad	80-160kg	SM	260.00	290.00	280.00	-	prose na	flenska
7	Telad	80-160kg	SM	350.00	370.00	360.00	-	prose na	mu-ka
8	Tovljenici	80-120kg	sve rase	170.00	180.00	180.00	pad	slaba	
9	Tovljenici	>120kg	sve rase	170.00	180.00	170.00	pad	slaba	

Cene stoke ne stočnoj pijaci

R.Br.	Naziv fliv.	Teffina/uzrast	Rasa	Jed.mere	Cena(din)			Trend	Ponuda, broj grla
					min	max	dom		
1	Jagnjad	sve teffine	sve rase	kg	240.00	270.00	250.00	bez promene	slaba
2	Krma e za klanje	>130kg	sve rase	kg	140.00	170.00	160.00	bez promene	0-5
3	Prasad	16-25kg	sve rase	kg	240.00	250.00	240.00	bez promene	prose na
4	Prasad	<=15kg	sve rase	kg	240.00	260.00	250.00	bez promene	prose na
5	Tovljenici	80-120kg	sve rase	kg	170.00	190.00	190.00	pad	vrlo slaba
6	Tovljenici	>120kg	sve rase	kg	170.00	190.00	180.00	pad	vrlo slaba